

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD OFFICIEEL ONDERWIJS

BESLISSING

GOO / 2022 / 03 / (...) / 24 augustus 2022

Inzake: De heer (...), wonende te (...), bijgestaan door mr. (...) loco mr. (...), advocaat te (...), waar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verzoeker

Tegen: het (...), te (...), vertegenwoordigd door mevrouw (...), bijgestaan door mr. (...), advocaat te (...),

Verweerder

Met een ter post aangetekend brief dd. 13 juni 2022 heeft de heer (...) beroep ingesteld tegen de beslissing van 25 mei 2022 van (...) waarbij de heer (...)bij tuchtmaatregel wordt ontslagen.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

1.1.

Verzoeker werkt sinds 16 jaar als leerkracht lager onderwijs bij het (...) waarvan 14 jaar op dezelfde school, namelijk het buitengewoon onderwijs (...).

Sinds 1 september 2021 is verzoeker aangesteld in een meelooptraject voor directeur waarvoor een halftijds verlof voor 'meelooptraject directeur' is toegekend.

De preventieadviseur psychosociale aspecten van het schoolbestuur (IDEWE) voert tussen 12 oktober en 5 november 2021 een risicoanalyse psychosociale aspecten (RASPI) uit in de school. In het raam van de terugkoppeling rond dat onderzoek komen een aantal meldingen over mogelijk grensoverschrijdend gedrag in hoofde van verzoeker aan het licht.

Op 9 februari 2022 meldt de directeur van de school aan de bedrijfsdirecteur van verwerende partij dat naar aanleiding van de RASPI verschillende personeelsleden bij hem hebben gemeld dat zij het slachtoffer zijn van zowel verbaal als fysiek grensoverschrijdend gedrag door verzoeker.

Op 10 februari 2022 wordt door het Directiecomité van (...) beslist om een tuchtonderzoek op te starten en de verzoeker wordt preventief geschorst bij hoogdringendheid. Dit wordt op dezelfde dag per e-mail en aangetekend schrijven meegedeeld aan de verzoeker.

Na een gesprek op 15 februari 2022 wordt de beslissing tot preventieve schorsing bevestigd op 16 februari 2022.

Op 18 februari 2022 maakt de directeur van de school zijn schriftelijke feitenmelding op.

Met een brief van 21 februari 2022 wordt door de bedrijfsdirecteur van het Stedelijk Onderwijs de verzoeker uitgenodigd voor een bijkomend verhoor over de preventieve schorsing op maandag 28 februari 2022. Hiervan wordt een proces-verbaal opgemaakt. Met de brief van 28 februari 2022 wordt gemeld dat de preventieve schorsing opnieuw wordt bevestigd.

Tegen de preventieve schorsing wordt geen beroep aangetekend.

Op 16 en 21 maart 2022 wordt van drie betrokken vrouwelijke collega's een uitgebreide verklaring afgenomen.

Op 30 maart 2022 wordt verzoeker opnieuw gehoord, bijgestaan door zijn raadsman. De directeur van de school deelt vervolgens nog de inhoud mee van een getuige die anoniem wenst te blijven.

Met de brief van 19 april 2022 wordt verzoeker uitgenodigd om te worden gehoord. In de brief wordt meegedeeld dat het tuchtonderzoek is opgestart "omwille van fysiek en verbaal seksueel grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van collega-personeelsleden van de leerexpert (...)."

Op 16 mei 2022 vindt de hoorzitting plaats. Hiervan wordt een proces-verbaal opgemaakt.

Met een brief van 25 mei 2022 wordt verzoeker in kennis gesteld van de tuchtbeslissing van ontslag.

1.2.

Voordat de huidige tuchtfeiten na een risicoanalyse van de psychosociale aspecten door IDEWE in oktober en november 2021 aan het licht kwamen, zijn er blijkbaar geen formele klachten geweest over grensoverschrijdend gedrag van verzoeker, laat staan waarschuwingen of tuchtsancties. Met de risicoanalyse komt de melding van drie vrouwelijke collega's tegenover verzoeker naar boven. Aanvankelijk bleek de verstandhouding met twee van de melders nochtans goed (zie verklaring mevrouw (...), verklaring mevrouw (...), die spreekt van vriendschappelijke omgang, stukken 5 en 6 bundel verwerende tuchtoverheid).

De aan verzoeker verweten tuchtfeiten, zoals die blijken uit het tuchtdossier, kunnen worden gekwalificeerd als seksueel getint ongepast of grensoverschrijdend gedrag en in een aantal gevallen ook als seksuele intimidatie.

Ten eerste bestaat het grensoverschrijdend gedrag uit mondelinge opmerkingen tegenover drie vrouwelijke collega's op de school en buiten de school, zoals: "wil je seks, wil je niet eens klaarkomen, vragen naar orgasmes en hoe de vrouwelijke collega zich intiem scheert, wanneer een collega een natte broek heeft vragen om te mogen voelen, opmerkingen maken dat een collega gespannen is omdat haar vriend niet seksueel voldoet" (zie de verklaringen van de vrouwelijke collega's (...), (...) en (...), stukken 5, 6, en 7 Tucht dossier).

In het beroepsschrift en ter zitting erkent verzoeker zijn verbaal grensoverschrijdend gedrag en erkent tevens dat die verklaringen ongepast waren.

Ten tweede bestaat het grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van drie reeds vermelde vrouwelijke collega's, zoals de hand op het achterwerk, de bil of het been of de onderbuik leggen, zijn hand onder de bloes steken, de borsten willen vastgrijpen, per ongeluk de borst aanraken, de heupen vast nemen, willen kussen.

De drie vrouwelijke melders geven aan dat het gedrag van verzoeker bij hen een onveiligheidsgevoelen creëerde.

Uit de positieve verklaringen van de vrouwelijke ex-collega's (...), (...) en een ex-parallel collega (...), waarvan de achternaam niet blijkt uit het dossier, blijkt niet in het minst grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van deze vrouwen, maar integendeel een professionele samenwerking (zie dossier verzoeker).

Verzoeker ontkent deze gedragingen van fysiek grensoverschrijdend gedrag.

Een ander element van het dossier is dat verzoeker zich in een traject van 'meeloopdirecteur' bevond en kon worden beschouwd als iemand die informeel bepaalde leidinggevende bevoegdheden had of kon hebben, en verzoeker toespelingen heeft gemaakt naar leidinggevende familieleden, met name een oom Huygen die netwerkdirecteur was en een tante die een coördinerend taak had bij de aanvangsbegeleiding van startende leerklachten.

Uit het dossier van verzoeker met whatsapp berichten, foto's en video's blijkt dat tussen de personeelsleden van de school, zowel bij activiteiten in als buiten de school, een zeer informele, familiale en niet zakelijke cultuur heerste. De grens tussen de professionele werksfeer en het grensoverschrijdende familiale gedrag vervaagde. Op een van de whatsapp berichten vraagt één van de klaagsters of ze de friteuse van verzoeker mag lenen. Twee van de klaagsters kwam bij verzoeker en zijn partner thuis. Uit het dossier blijkt dat het werk uitliep op feestjes, die op vrijdag als 'vettige vrijdagen' werden gekwalificeerd, met veel alcoholgebruik en soms ook flirtgedrag. Op een van de video's maakt één van de collega's een twerkend dansje. Op een whatsapp bericht meldt één van de melders op de mobiele telefoon van verzoeker dat ze van dronkenschap twee keer in het bos is gevallen. De feesten gingen door in en buiten de school, bv. in café (...) aan het (...) te (...). Eén van de melders stuurt naar verzoeker een foto van zichzelf in haar peignoir.

2. Over het procedureverloop

Met een ter post aangetekende brief dd. 17 en 24 juni 2022 worden de partijen opgeroepen voor de zitting van heden. De partijen worden met dezelfde brief ingelicht over de beroepsprocedure en de samenstelling van de kamer van beroep en het huishoudelijk reglement worden bijgevoegd.

Er werden geen leden van de kamer van beroep gewraakt.

Met een aangetekende brief dd. 26 juli 2022 legt de raadsman van de verweerder het administratief dossier en een verweerschrift neer. Het administratief dossier werd ook per e-mail dd. 23 en 24 juni 2022 en per post dd. 24 juni 2022 overgemaakt door het schoolbestuur.

Het administratief dossier wordt per e-mail dd. 28 en 29 juni 2022 overgemaakt aan de raadsman van de verzoeker.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroepschrift is binnen de daartoe voorziene termijn ingediend. Het voldoet ook aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

Ter zake zijn er geen bijzondere opmerkingen te formuleren.

5. Over de grond van de zaak

5.1.

Hoewel de verzoeker de het ten laste gelegde meermaals voorkomende seksueel getinte grensoverschrijdend gedrag ten dele ontkent, althans op de zitting van de Kamer van Beroep, althans wat het fysiek grensoverschrijdend gedrag betreft.

De Kamer van Beroep gaat er evenwel vanuit dat de verklaringen van de melders geloofwaardig zijn, niet alleen wat het verbale aangaat, maar ook wat het grensoverschrijdend fysiek gedrag betreft. De verklaringen van de drie vrouwelijke melders zijn afgelegd bij een gespecialiseerde onafhankelijke organisatie, nl. IDEWE, en ze zijn voldoende coherent en genuanceerd. De ten laste gelegde tuchtfeiten zijn voldoende gepreciseerd in tijd.

Verzoeker heeft niet gevraagd de drie melders op te roepen als getuige, wat eventueel, een ander licht op de gang van zaken had kunnen werpen.

Het feit dat drie vrouwelijke ex-collega's verklaren correct te zijn behandeld door verzoeker en geen grensoverschrijdend gedrag te hebben vastgesteld, doet op zich geen afbreuk aan de meldingen van het grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van drie andere vrouwelijke collega's, zoals verweerder terecht opmerkt in de tuchtbeslissing. De suggestie in de verklaring van de partner van verzoeker, mevrouw (...), dat zij als GOK-coördinator binnen de school een conflict had met collega mevrouw (...), en dat haar

klacht kan worden beschouwd als een onrechtstreekse wraakmaatregel, werpt ook geen ander licht op het grensoverschrijdend gedrag van verzoeker.

Een verzwarend element bij de beoordeling van de ten laste gelegde tuchtfeiten is dat de melders konden aannemen dat verzoeker een machtspositie bekleedde, zoals hierboven aangegeven sub 1.2.

Anders dan verweerder aangeeft, mag niet getild worden aan het feit dat verzoeker geen schuldbesef heeft, minstens met betrekking tot het fysiek grensoverschrijdend gedrag. De ontstentenis van het door verweerder aangevoerde schuldbesef vloeit voort uit het recht van verdediging om de feiten of de kwalificatie ervan als tuchtvergriep te ontkennen. “De wijze van uitoefening van het recht van verdediging mag niet worden beschouwd als een tuchtrechtelijk strafbaar feit op zich, noch mag die bij het bepalen van de strafmaat aan de tuchtrechtelijk vervolgte persoon worden toegerekend” (RvS 11 januari 2019, nr. 243.382 inzake Verbeke t/ Belgische Staat).

5.2.

De argumentatie van verzoeker met betrekking tot het disproportioneel karakter van de preventieve schorsing kan niet worden gevolgd. De preventieve schorsing heeft geen sanctionerend karakter maar is een bewarende maatregel. Verzoeker tekende geen beroep aan tegen de preventieve schorsing. Er werd geen inhouding gedaan op het salaris van verzoeker.

5.3.

De door verzoeker gepleegde tuchtfeiten zijn ernstig en hij diende zich daarvan ook bewust te zijn. In strijd met artikel 11 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding (verder verkort Rechtspositiedecreet) heeft verzoeker zich in zijn dienstbetrekking met name ten aanzien van enkele vrouwelijke collega's geenszins op correcte wijze gedragen. Bovendien kan het gedrag

van verzoeker het vertrouwen van het publiek schaden en afbreuk doen aan de waardigheid van zijn functie in het onderwijs. Daarbij dient ook rekening te worden met de machtspositie van verzoeker als hierboven beschreven.

Maar de door verweerder opgelegde, op één na zwaarste, tuchtstraf van het ontslag is disproportioneel.

Verzoeker heeft een blanco tuchtverleden en dit gedurende zijn ganse carrière met een vrij lange anciënniteit.

Er zijn geen aanwijzingen dat het foutief gedrag van verzoeker ten aanzien van drie vrouwelijke collega's de omgang van verzoeker met de leerlingen of de ouders heeft geschaad.

Verzoeker heeft volgens het risicoanalyse rapport van IDEWE, waarnaar ook verweerder verwijst, niet moedwillig seksueel grensoverschrijdend gedragen, noch de bewuste intentie gehad schade toe te brengen aan de fysieke of psychische schade van de vrouwelijke melders.

Uit de bestreden tuchtbeslissing is gebleken dat de verweerder, wat de raadsman ook moge beweren, bij het bepalen van de strafmaat ernstig getild heeft aan de ontstentenis van schuldinzicht aan de zijde van de verzoeker (p. 6 en 7 van de bestreden tuchtbeslissing). Hoger is aangetoond dat dit in strijd is met de eerbiediging van het recht op verdediging van verzoeker.

Naar het oordeel van de Kamer van Beroep heeft de verweerder bij het opleggen van de tuchtstraf onvoldoende rekening gehouden met de grensvervagende context tussen de personeelsleden op de school. Uit het dossier blijkt dat tussen de personeelsleden van de school, zowel bij activiteiten in als buiten de school, een zeer informele, familiale en niet zakelijke cultuur heerste. De grens tussen de professionele werksfeer en het grensoverschrijdend familiair gedrag vervaagde. Het werk liep geregeld uit op feestjes, die op vrijdag als 'vettige vrijdagen' werden gekwalificeerd, in en buiten de school, met veel alcoholgebruik en soms ook flirtgedrag. De feestjes hebben zich blijkbaar ook ten dele tijdens de coronaperiode voorgedaan.

De directie van de school kon niet onwetend zijn van deze zeer informele familiale cultuur, en al zeker niet voor zover die cultuur zich afspeelde binnen de muren van de school. Nooit is ertegen opgetreden. Er zijn geen bijzondere reglementen van de directie van de school voorgelegd.

Deze context neemt de schuld van verzoeker niet weg maar verlicht de ernst. De tuchtstraf wordt vernietigd en verminderd zoals hierna aangegeven. De ernst van de tuchtstraf mag doen verhoppen dat verzoeker zijn leven zal beteren.

BESLISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd officieel onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 2 mei 2012;

Gelet op het ministerieel besluit van 21 maart 2019 waarbij de heer Wilfried Rauws wordt aangesteld als voorzitter;

Gelet op de hoorzitting van 24 augustus 2022,

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Artikel 1 (met unanimiteit): De beslissing van het (...) waarbij de heer (...) ontslag bij tuchtmaatregel wordt opgelegd, wordt door de kamer van beroep gesubsidieerd officieel onderwijs vernietigd.

Artikel 2 (met unanimiteit): Verzoeker wordt de tuchtstraf opgelegd van terbeschikkingstelling voor de periode van twee jaar.

Aldus uitgesproken te Brussel op 24 augustus 2022.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Wilfried Rauws, voorzitter;

Mevrouw G. Matthieu en de heren D. Bataillie en B. Janssens, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouw A. De Maeyer en de heer W. Hens, vertegenwoordigers van de representatieve vakorganisaties;

Bij de stemming werd de pariteit onder de vertegenwoordigers van de inrichtende machten hersteld. Na loting nam de heer D. Bataillie geen deel aan de stemming.

Mevrouw Mehtap Can, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één voor elke partij en één voor het dossier van de kamer.

Mehtap Can
Secretaris

Wilfried Rauws
Voorzitter